

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 ună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr., a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplace Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la »Tipografia», soc. pe acțiun

Numeri singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Căjan, Ploiești

Adeverații vinovați.

(m.) A trecut săptămâna, de când puterea gendarmărească și-a câștigat nouă merite patriotice. Menită a apăra averea și viața cetățenilor, ea a stins viața câtorva și a rănit pe mai mulți »neastîmpărați», ear' acum arestează pe cei suspecți cu răsăritărea și îi înfundă în temnițe, ca în urmă să fie ascultați și pedepsiți.

E vorba de tragicul cas din Sânt-Ana-nouă.

Amplioiații administrativi și gendarmii pot fi mândri de isprava lor. În Sânt-Ana e liniște acum. Câțiva oameni împușcați sunt în cimiter, de tot liniștiți și tăcuți, alții mai mulți răniți de gloanțe și baionete, zac pe patul de durere, ca să rămână poate pe viață ciungi și ologiți, ear' femeile și orfanii își frâng mâinile desnădejduți și-și înecă suferința și amarul în lacrimi și suspine....

Mohorit tablou... ear' o coloratură și mai tristă îi dau străinii năvăliți în sat, mulțime de gendarmi, miliție, preotul, judele și alții: toți poruncitori și cu fețe grave și severe.

Au venit aceștia să aline suferințele celor răniți și se mângâie pe orfani? Da, așa se spune. A mers puterea brachială, ca să facă ordine și liniște, și au mers judecătorii să aflu pricina tristului cas, să erueze pe cei vinovați și pedepsindu-i, să răbune prin aplicarea dreptății pe cei-ce sufer nevinovați.

Magistrații au și pornit pe calea aceasta. Șeful de gendarmi voește să constate, că avut-a drept gendarmeria să puste în mulțime sau nu? Ceialetă se silesc să afle, că au fost în drept țărani și șvabi să se răscolească contra primarului, impus peste voea lor? Apoi caută cauza, care i-a îndemnat la răsvărire și voesc să afle pe aceia, cari i-au ațîțat.

Și se n'avem grije! Administrația și justiția maghiară e meșteră în a afla ce caută, mai cu seamă când e vorba de »hoțul de păgubaș». Casuri analoage ni-o adevăratese aceasta. La Mehădica, la Anina, la Dol și în câte alte locuri n'au fost aflați, și unii din ei poate până azi încă își ispășesc prin temnițe »păcatele».

La Sânt-Ana asemenea vor fi aflați »vinovații». Justiția își face datoria, îi va pedepsi și cu aceste se va trece la ordinea zilei.

Dar' cu toate aceste eu susțin, că adeverații vinovați nici nu se vor afla, nici nu se vor pedepsi, cum nu s'au aflat și pedepsit nicăieri. În Sânt-Ana nu se pot afla, căci nu se ved, deși puterea le ajunge și li-se simte și acolo. Acești vinovați, deși nevăzuți cu ochii trușești se află în tot locul, se arată în întreaga țeară ungurească, până unde falfăie tricolorul maghiar, care în Budapesta mai de curând a fost rupt în bucăți de către socialiști.

Voiiți să vă spun cine sunt acești vinovați? Să nu gândiți, că vă voi descoperi în persoana lor pe cine știe ce necunoscuți. Aș', pe acești adeverați vinovați îi cunoașteți cu toții; chiar și ciobanul dela munte îi cunoaște, căci și acolo pătrund ei.

Sunt doi la număr vinovații, cari au adus multe nenorociri și primejdii pe capul oamenilor în diferite locuri prin țeară; sunt doi, mari, bătrâni, bine cunoscuți și în aparență puternici.

Eată-i:

Unul e: spiritul legilor și ordonanțelor, făcute cu anumite uși, pentru de-a pute fi eludate și exploatate ori-când și în ori-ce împrejurări în favorul puterii.

Al doilea e: Naturelul abusiv și despotice al celor dela putere, de sus dela miniștri și până jos, la slujbași dela țeară.

Acești »doi vinovați» n'au răsarit pe pământul Ungariei de ieri, de alaltăieri. Ei își au trecutullor de secol. Până la 1848 au domnit și stăpânit lung timp. Și în istorie se spune, că pe aceste vremuri la marginea fiecărui sat se înaltau furci, eac'ășa de podoaba satelor și spre lauda stăpânilor.

La 1849 domnia celor »doi vinovați» s'a întrerupt pe un timp scurt, ca la 1866 să reinvie de nou. Fructele noiei lor domnii de 30 de ani acum încep a se coace și cad rînd pe rînd, una la Mehădica, alta la Dol, alta la Sânt-Ana... Și urmașii vor ceti în istoria timpului nostru, că pe sate oamenii, ce e drept n'au fost spânzurați, dar' au fost pușcați cu grămada de către gendarmi.

Dacă n'ar fi acești doi adeverații vinovați, atunci deputatul Wittmann din Sânt-Ana n'ar veni să constate, cum o face în o declarație, publicată în Magyarorszag dela 26 l. c., că »adeveratele cause ale răscolului din S-Ana sunt: mai multe feluri de procese și alegerile».

În abuserile, ce s'au comis în aceste procese și la alegeri ese mai evident vinovația celor »doi vinovați», cari abuseri au silit pe bieții Șvabi să se răscolească.

Și dacă n'ar exista acești vinovați primpretorilor din Mehădica, Comlăuș, Sânt-Ana și alte multe locuri nu le-ar fi venit pofta să abuzeze de puterea oficioasă și să octrooeze poporului niște primari-unelte, în cari acesta nu are încredere.

Domnia lor înseamnă domnia abuserii, a nedreptății, a volniciei...

Delăturați, oameni buni, pe acești doi vinovați și atunci dimpreună cu ei se vor stîrpi cele mai cardinale rele din țeară.

Sibiu, 28 Ianuarie n.

Pedepsirea sovinișmului. În comuna Sântova, comit. Bacă-Bodrog, preotul catolic, sub pretext că populația maghiară s'a înmulțit, a început să predice în continuu numai în limba ungurească în biserică. Șocații însă, foarte numeroși în această comună, mai numeroși decât Maghiarii, s'au revoltat pentru aceasta și au luat hotărîrea să treacă toți la biserica gr-orientală, la care aparțin și Sârbii de prin împrejurimea lor. Până acum s'au declarat 1200 de eșii din sinul bisericii rom.-catolice și trecuți la legea gr-orientală. Acum se vorbește că însuși arhiepiscopul Császka va interveni personal pentru a face pace în biserică.

Va să zică maghiarizare cu ori-ce preț și pe toate liniile, până chiar și în biserică. Ce nesăfios e sovinișmul maghiar!

Alegătorii Ungariei. O revistă maghiară ne dă următoarele date interesante, referitoare la dreptul electoral din Ungaria:

În întreaga țeară, din 17 milioane de locuitori, drept electoral au numai 800 de mii. Din aceștia, cam 160 mii nu se pot folosi de acest drept, fiind ștersi din liste, pentru restanțe de dare, sau din alte motive. Va să zică, din cei rămași, 350 de mii formează absolută majoritate. Atăția trebuie să aibă un partid pentru a pute veni la putere. Dar' din suma aceasta de alegători, 40 de mii sunt funcționari, 12 mii arăndași de regale, apoi vin miile de mineri, de liferanți, de diferiți oameni cari sunt atîrnători de guvern. Toți la olaltă dau suma de 150 mii voturi sigure pentru guvern. Ar mai trebui, ca guvernul se pună mîna pe 200 mii de voturi ca să aibă majoritatea pe partea sa. Le că-

știgă și pe acestea, cu banii primiți dela diferitele întreprinderi comerciale, cari stau în legătură cu guvernul, deși nu pe toate, dar' cel puțin jumătate, ear' ceeaaltă jumătate e câștigată cu volnicie, intimidare, baionete gendarmerești și alte tertipuri.

Cum se vede, cu actuala lege electorală, guvernul e totdeauna sigur de o majoritate parlamentară, numească-se guvernul ori-cum.

Eliberarea preotului Giurgea. Din Halmagiu ni-se scrie, că preotul Giurgea, arestat la ultimele alegeri de membri pentru congregații, sub pretextul că a făcut agitații în popor, a fost eliberat acum în urma intervenției energice a dlui avocat Dr. Stefan C. Pop. Vrednicul preot a fost ținut în arest preventiv de două luni pentru iubirea sa de neam și curajul de a apăra interesele naționale.

Proces de presă. Trib. Poporului va ave în curînd al doilea proces de presă. Actul de acuză i-s'a immanuat. Articolul incriminat e intitulat »Țeară teritică», și se ocupa cu hoțiile săvîrșite din partea »domnilor» în țeara ungurească. Procuratura vede în aceasta ațîțare în contra domnilor și probabil calomnie la adresa lui — Krivány. Procesul e sorocit pe ziua de 22 Februarie n. înaintea curții cu jurați din Oradea-mare.

Nou atentat!

Sibiu, 28 Ian. n.

Atentatul cel mai flagrant s'a săvîrșit contra gimnasiului din Năsăud. Singurul drept, pe care patronii și susținătorii acelu gimnasiu, — adică comisiunea și comitetul fondurilor școlastice năseudene, — îl mai aveau garantat chiar și în statutul impus de guvernul maghiar, adică: dreptul de a alege pe directorul și pe profesorii gimnasiului, s'a atacat într'un mod ne mai pomenit de volnic.

Ministrul maghiar de culte și instrucțiune publică, printr'o ordinațiune adresată la persoana (sic!) profesorului Ioan Gheție, pur și simplu a destituit din post pe directorul provisor de până acum Dr. Paul Tanco, și a numit în locul acestuia pe profesorul Ioan Gheție.

Ca bine să se înțeleagă lucrul, eată antecedențele: În Octomvrie a. r. depărtându-se în fine din Năsăud faimosul Ciocan, fu încredințat Dr. Paul Tanco cu conducerea provisorie a gimnasiului, ear' în Decemvrie comisiunea fondurilor școlastice năseudene îl alege în toată regula pe Dr. Tanco director definitiv. Acum se aștepta aprobarea și din partea ministrului de culte — bine înțeles: aprobarea alegerii; — acest ministru însă, desconsiderând în modul cel mai brusc votul comisiunii, în loc de aprobare trimite ucazul mai sus amintit, dînd prin el lovitura cea mai cumplită gimnasiului și fondurilor năseudene.

După-cum sîntem informați, profesorului Gheție i-s'a dat sfat din partea celor mai competenți bărbai, să abziec cu cinste și omenie dela vrednicia dubie, cu care îl învestise ministrul maghiar și să nu se facă unealtă distrugătoare a acestuia. Dacă în dl Gheție mai era și numai un singur picur de simț românesc, atunci el moralmente ar fi fost dator s'o facă aceasta numai deodată. Dar' n'a făcut-o și astfel a dat din nou dovadă, că este creatura urgisitului Ciocan. Acum dl Gheție se fie numai tare, ca să-și poată purta consecințele triste și amare, ce au să urmeze pentru d-sa.

Patronatul institutelor românești năseudene, inteligența română, — cu excepțiunea numai a vre-o câtorva indivizi slugarnici și nemernici, — precum și poporul nostru din întreg fiutul Năsăudului, sînt adînc indignați și înverșunați de atentatul acesta atât de arbitrar și volnic.

Comisiunea fondurilor năseudene, — care constă din o sumă de bărbai vrednici, în frunte cu vicarul Dr. Ioan Pop, — are acum sfînta datorință de a-și apăra până la extrem dreptul seu cardinal, asigurat prin însași subscrierea Majestății Sale a Monarhului; și fără amănare, cu energia recerută la atari casuri grave, are să protesteze solemn, și să întreprindă toți pașii, ca ministrul să-și retragă ordinațiunea sa ilegală.

Crisa.

Compromisul întîrzie. — Amenințări.

Din parlament. — Országos Hirlap. —

Șansele compromisului scad, deși guvernul publică comunicate prin »Pol. Cor.» din Viena, că întreaga țeară urmărește cu mare încordare decurgerea tratativelor și așteaptă legarea compromisului, fiindcă țeara dorește — pacea. Compromisul însă nu se poate lega, fiindcă nu cedează nici opoziția, nici guvernul. Opoziția cere capul lui Bánffy, dar' imediat; ear' Bánffy cere cel puțin o înmormentare »onorabilă», și salvarea — sistemului. Gazetele maghiare ne spun că Bánffy ar fi declarat ieri, că pe sine se poate jertfi și de fapt se jertfește cu mare abnegare, dar' opoziția se nu ceară același lucru și dela partidul liberal. Partidul dela putere nu se poate să dispară de pe arena politică, nu poate să-și sape singur mormîntul. Ar însemna o moarte morală pe seama partidului guvernamental, dacă acesta ar primi abdicarea guvernului fără a stabili înainte condițiuni onorabile de pace.

Cum se vede, clica lui Tisza operează de nou. Toate acestea sînt vederi și dorințe de ale lui Tisza și ale credincioșilor sei, grupați în jurul »oalei cu carne». Tot ale lui Tisza sînt și amenințările pe cari le scoatem din »Magyar Polgár» unde se zice:

— »Partidul guvernamental» crede că se va lega compromisul sub condițiuni onorabile. Dar' dacă s'ar întempla ca elemente îndărătne să-l împedec, ori zădărnicească, în contra ori-cărei așteptări, guvernul va ave datoria nu numai să deee seamă partidului despre neisbuitrea tratărilor de pace, ci necesarmente să nomineze căile și mijloacele cu ajutorul cărora crede că va pute sana situația parlamentară.

Pe când fițuicele mai mici seriu astfel, Pester Lloyd a început cu tămăierile la adresa lui Széll, pe care îl consideră de singurul po providențial al Ungariei, chemat să iee în mîni conducerea țerei.

În parlament s'au cerut ieri trei votări nominale nouă pe motivul, că Blaskovich, Bernathi și Lakatos pot să vorbească sau nu înainte de a se intra în ordinea de zi a ședinței? De altcum spiritele încep a fi mai agitate în parlament, și dacă compromisul nu se va lega în curînd, vor isbucni furtuni mari. Așa se zice.

Semnificativ e, că pe când Tisza și clica sa, fac toate efortările să mîntuie ce se mai poate mîntul din »vechea glorie» a partidului, organul de publicitate Országos Hirlap, pus special în serviciul Tiszaștilor, și redactat de cel mai mare tiszaiszt, de beletristul Mikszáth Kálmán, deputat al Făgărașului — și-a sistat ieri apariția.

Trist simptom pentru — clica Tisza.

Francia și Germania.

— Semne de apropiere. —

(S). În numărul 168 din 1897 al acestui ziar am scris un articol. Purta titlul: »La Petersburg». Era un articol scris din incidentul vizitei împăratului Wilhelm II. la Petersburg și în urma-rea frumoasei primiri ce i-s'a făcut în capitala Rusiei. Făcusem în el încercarea, să resfir bănuielele unor gazete străine, cari susțineau, că mergerea împăratului Wilhelm la Petersburg nu are alt scop, decât înstrăinarea Rusiei de către Francia, și ajunsesem la următoarea concluziune:

»Nu o înstrăinare a Rusiei de către Francia are să fie politica Germaniei, ci prin Rusia, o apropiere a Franței către Germania, o împăcare sinceră și durabilă a acestor două popoare, prime în cultură, prime în patriotism și în însuflețire națională».

Nu știu cum am venit eu atunci la concluzia aceasta. În secretele diplomației europene nu eram și nu sînt inițiat, și nu pot zice că am făcut-o pe baza informațiilor autentice, primite în chestie. Am făcut-o sigur în firma convingere că așa ar fi bine să fie, și se poate, că mulți dintre cetitorii acestui ziar, în curent cu politica mare europeană, vor fi primit-o cu un zîmbet, deși nu ironic, dar' cel puțin — compătimitor. Așa era pe vremea aceea. Un lucru cu deservire hasardat să vorbești despre o apropiere între Francia și Germania.

Și eată, că acum, după un an și jumătate, chestia unei apropieri, și în consecință, chestia unei împăcări a Franței cu Germania, nu numai că nu e hasardată, dar' e chiar discutabilă, și e pusă la ordinea zilei tocmai de cei în prima linie interesați.

Lucrul s'a întemplat astfel. O gazetă franceză a adresat, înainte cu câteva săptămîni, o întrebare deschisă, bărbaiilor eminenți de stat, publiciștilor și literaților din Francia, în care le cerea părerea asupra ideii unei apropieri și înțelegeri amicale între Francia și Germania. Resultatul a fost surprinzător; și tocmai resultatul a dat chestiei importanță politică, la care gazeta nici nu s'a gândit. Aproape toate răspunsurile intrate la redacție, constată necesitatea unei împăcări, scoat în relief avantajile unei bune înțelegeri, și iau poziție declarată pentru realizarea ideii unei apropieri, între aceste două mari puteri europene.

Eată deci eă a ajuns să fie discutabilă în Francia o temă, de care mai nainte nu te puteai atinge fără a fi considerat de inamic al Franței, de fantast sau ignorant. Astăzi tema e pusă la ordinea zilei și se discută meru, atât în Francia cât și în Germania. Combinațiile au făcut chiar un progres enorm, încât se vorbește, că împăratul Germaniei, Țarul Rusiei și președintele Republicii franceze se vor întîlni în curînd pe teritor francez, pentru a lega frație și poate și o nouă — triplă alianță.

Dar' Francezii nu s'au mulțumit numai cu constatarea dispoziției ce domnește în Francia pentru o împăcare cu Germania, ci au căutat să afle și părere Germanilor. Corespondentul dela Berlin al unei gazete franceze, a avut întrevvedere cu mai mulți bărbai de stat din Germania, pe cari i'a rugat să-și spună părerea asupra ideii, și răspunsurile Germanilor sînt asemenea favorabile împăcării. De mare importanță e declarația dlui Bülow, ministru la despărțimentul afacerilor externe în Berlin, care a mărturisit, că Germania are sentimente pacifice și amicale pentru Francia, și că o eventuală apropiere de olaltă a acestor două națiuni ar fi primită cu cea mai mare bucurie din partea Germaniei. Dar' Bülow a constatat și aceea, că apropierea nu s'ar pute face imediat, fiindcă Germania nu se poate desface la moment de către Anglia, și fiindcă Germania va trebui

să ceară garanții dela Franca că renunță la politica de *revanșare* și va stabili o situație internă de așa natură, ca o schimbare neașteptată în opinia publică să fie pe viitor exchisă.

Bülw a mai vorbit și despre raporturile de etichetă dintre împăratul Germaniei și președintele Republicii franceze și a accentuat, că și *simptomele mici sunt în diplomație de mare importanță*. A terminat apoi astfel:

— »Față de Franca, sentimentele împăratului Wilhelm II. nu s'au schimbat nici-o dată. În ceterle ce despart națiunile noastre, împăratul nu are nici un rol. S'a vorbit despre o vizită a împăratului la Paris. Asta e fără îndoială o chestie delicată. Dar' sunt oare pedecilo atât de mari ca să nu poată fi învinse? Înainte de a se face călătoria la Paris, s'ar pute netezi terenul în provincie, d. e. într'un port de mare. Dar' asta e ideea mea personală. 'Ţi-o dau în valoare pe care o are. N'ar pute ea însă să fie arvuna împăcării, care ar fi trecut în *analele germane ca o mare festivitate*? »

Evident, că înțelegerea e dorită astăzi din ambele părți; și e chestie de timp, că ideea, pusă o dată în discuție, când are să fie realizată. Nu se poate nega, că dispoziția pentru o apropiere de Germania, s'a născut în Franca, provocată de imboldul momentului, dat fiind că raporturile dintre Franca și Anglia sunt astăzi foarte încordate, ear' între Anglia și Germania foarte *intime*. Pe tema aceasta s'ar pute face deci multe combinațiuni. Rămâne însă constatat un lucru, că posibilitatea unei apropieri între aceste două state, nu mai e exchisă, și că o împăcare are să urmeze, mai curând ori mai târziu. Cu sau fără intermedierea Rusiei? Nu importă. Importă însă foarte mult, că împăcându-se Franca cu Germania și legând ele o eventuală triplă alianță cu Rusia, — ce se va alege din *actuala triplă alianță*? Întreaga situație politică din Europa va primi negreșit o față cu totul nouă, pe care astăzi nime nu o cunoaște și nici n'o poate prevedea.

Furor asiaticus în Oradea-mare.

Turbarea șovinistă se lățește în acest cuib jidovit al șovinismului ca o pestilență.

Presa mercantilă agitează necontenit și ațită spiritele patriotice.

Deunăzi a fost atacat în stradă tinărul *Bolcaș*, de o ceată de cavaleri. În fruntea lor era »eroul« *Knapp*.

Atacurile acestea s'au repetesc zilnic. Alaltăseară a fost atacat în strada principală un alt student român, coleg al dlui *Bolcaș*.

Și la toate acestea ce zice dl director *Bozoky Alajos*? Ce zice dl ministru *Wlassics*??

Ziarele locale nici nu înregistrează aceste acte de cavalierism betyăresc. Dimpotrivă publică fel de fel de scorrituri agitatoare. Spun că *Maghiarii din România sunt urmăriți și că le este premeditată viața*.

Despre aceste stări ne dă o iconă următorul articol ce primim:

Quo usque tandem?!

Oradea-mare, 27 Ianuarie

Au început cu suspiciuni și calumni, acum continuă cu atacuri factice pe stradă ca niște betyări.

Până acum s'au îndestulit cu încercările de a ne nimici *moralmente* ca Români, stându-le la dispoziție cu tot devotamentul toți factorii meniți pentru ocărmuirea acestui stat nefericit.

Acum continuă cu atacuri brutale; ne periclitează până și *siguranța personală*. Ziua la amezzi suntem atacați pe stradă, loviți în cap.

Causa? Ni-o spun ei: »În țeara noastră nu o să suntem Valahi! — zic ei. — *Dacă nu se prăpădesc de sine, îi vom prăpădi noi ca pe niște câni turbafii!* »

E cunoscută tuturor pedeapsa iubitului frate *Lucian Bolcaș*. E o ucidere morală, în măsura cea mai barbară, sentența guvernului ungar. Dacă de prezent ar fi în valoare propunerea din anii trecuți a deputatului maghiar *Kovács Albert*, conform căreia *să fie spânzurați ca niște hoți ordinari toți acei Români, cari nu voiesc să știe de »magyar állameszme«*, această pedeapsă încă s'ar executa fără nici o amânare pe *basa legală* croită de ei față de colegul nostru iubit.

Ceea-ce însă n'a putut împlini guvernul atotputernic, o împlinesc fără nici o sfială, *ziua la amezzi*, betyării de stradă ai Orăzei-mari atât față de *Lucian Bolcaș*, cât și față de toți cei-ce ne identificăm cu dînsul. Nu ne mai e sigură nici viața aici între ei!

În această țeară, unică în urma colosalului liberalism, ce o caracterizează, exclusiv jidano-maghiarii țin în mână puterea de stat, pentru a căreia aplicare în modul cel mai canibalic față de Români de fel n'au să dea seamă nimenui, — zic ei.

Ungaria are să devină necondiționat un stat *pur maghiar*. Pentru a realiza acest »ideal« (!) vor usa de mijloacele și procedurile, de cari nu există decât doar' în Mongolia. Pentru »*Magyar állameszme*« să pretinde fără amânare însuflețire și devotament până și dela ângerii din cer, cărora li-se va demînda cât mai curînd, ca să nu cuteze a preamări pe Dumnezeu, decât în limba maghiară.

Este timpul, când față de toate aceste trebuie să punem întrebarea: *Quo usque tandem?!*

Cât de lung cugetați că ne e firul răbdării?! Sau cel puțin aveți idee despre urmările ce le veți produce prin sfîșirea pacienței noastre?

Ajunși până acolo, de a ne ataca viața, sînteți în curat cu datorința și dreptul natural, ce li are fiește-cine pentru apărarea vieții sale?

Dacă șicanările și infamiile comise de voi vor fi înțelese pe deplin și din partea poporului nostru, sînteți capabili de a vă închipui, cum își va răbuna acest popor și cum își va apăra viața fizică a fiilor sei atacați de voi?

Oh, scumpa mea națiune! Ai ajuns timpul, când suntem doborîți pentru-că

cutezăm a ne declara de fii tîi de-votați!

Ear' voi, cari stați în fruntea puterii, și dați impuls pentru îndeplinirea acestor mișelii în contra noastră, ce aveți de cuget?

Quo usque tandem?!

Sava Șomănescu.

— Rezolvarea chestiunii Bolcaș. —

Eată un nume vrednic de a fi cunoscut de noi toți, pentru-că vrednic s'a făcut de recunoștința noastră a tuturor.

Di Sava Șomănescu a rezolvat singur chestiunea »*Lucian Bolcaș*«.

Când toți se pregăteau să-și iee partea lor din sarcina acestei cauze naționale, dl Sava Șomănescu, un distins fruntaș din București, și-a rezervat șieși întreagă sarcina onorifică de a pregăti bine neamului pe fiul seu cel brav, prigonit de tirănia oarbă a șovinismului maghiar.

Dlul Sava Șomănescu se cuvine deci toată lauda și recunoștința noastră a tuturor!

* * *

Îndată-ce s'a cunoscut întreagă barba sentenței ministrului *Wlassics*, inimile bune românești au înțeles imediat că ce e de făcut. Din diferite părți bărbați generoși au răspuns în mod *romănesc* la sentența de tot prea *ungurească* a ministrului.

Tinerimea noastră, mai ales tinerimea din România, a înțeles îndată că aci e rîndul ei. Și a vrut să-și reserve șieși onoarea de a veni în ajutorul celui condamnat la moarte suflătească. Studenții din Iași au făcut imediat un ofert foarte frumos tinărului nostru luptător, spre a-și continua studiile.

Tinerimea din București deasemenea a voit să frustreze ea lovitura ministrului maghiar și cu însuflețire nobilă, vrednică de tinerimea unui popor de viață, a luat în mână sa cauza *Bolcaș*. A început o colecție cu liste de subscripții benevole. Într-o după ameză au colectat *1000 de lei*.

Într'aceea a intervenit bravul Român, dl *Sava Șomănescu*. Om dăruit de Dumnezeu cu de toate — dar' fără copii — s'a angajat să fie tatăl suflătească al tinărului *Lucian Bolcaș*, să-l susțină la studii în străinătate, spre a deveni un brav și folositor fiu al poporului român.

Dl *Șomănescu* într'o întrunire a unor foarte distinși fruntași din București, a invitat pe doi reprezentanți ai tinerimei, și le-a declarat solemn intențiunea și hotărîrea sa.

Astfel a devenit superfluă continuarea *colecției*, dar' a *luptei* ba. De aceea tinerimea va continua a susține cauza în întruniri și conferențe.

Cronica zilei.

Sibiu, 28 Ianuarie n.

Numiri. În biserica gr-ort. română din Bucovina s'au făcut următoarele numiri, în posturile devenite vacante la consistor: Consilierii consistoriali sînt numiți *Rutenii tineri* exarchii *A. Manastyrski* și *G. Hannicki*. Protopop cate-dral e numit părintele *G. Ilasievici*. Ases. cons. onor. dl prof. de univ. Dr. *E. Voicu*. Părintele exarch *I. Procopovici* primește un adaus personal de 600 fl.

Numirea Rutenilor de consilieri consistoriali a produs mare nemulțumire între Români din Bucovina, cari se văd prin aceasta umiliți și preterați.

Sfințire de episcop. Joi, în 14/26 l. c. a sosit în Cernăuți P. S. Sa episcopul Dalmăției și al Istriei Dr. *Nicodim Milas*, pentru-ca să iee parte la sfințirea întru arhichiereu a P. S. Sale Dr. de *Repta*, numit arhichiereu al Rădăuților. Măne, Duminecă — după chirotonire — la orele 6 seara aranjează I. P. S. Sa metropolitul, *Arcadie* un grandios dineu în onoarea P. S. Sale episcopului Dr. *Nicodim Milas* și a nou chirotonitului episcop al Rădăuților P. S. Sale Dr. *Vladimir de Repta*. »*Patria*« e informată că întreaga Bucovina, sate și orașe, va participa prin reprezentanți din toate păturile societății la solemn act al chirotonirei. Preoțimea ortodoxă, se crede, că va fi de față aproape în număr complet.

Programul la chirotonirea archimandritului-consistorial Dr. *Vladimir de Repta* întru episcop este următorul: La 16/28 Ianuarie: 1. La 3 ore d. a. vecernia mică și chemarea candidatului în capela reședinței arhiepiscopiei. 2. La 6 ore seara vecernia mare cu litie în biserica catedrală. 3. La 17/29 Ianuarie: La 8¹/₂ ore dimineața întîmpinarea solemnă a arhichierilor soșiți la biserica catedrală. 4. La 9 ore dimineața depunerea solemnă a mărturisirei și promisiunii din partea candidatului. 5. Liturgia cu chirotonirea candidatului. 6. După liturgie instalarea nou chirotonitului episcop. 7. Apoi petrecerea solemnă a arhichierilor chirotonisători. 8. În urmă petrecerea solemnă a nou chirotonitului episcop.

Din incintă. În incinta camerei maghiare se fac multe glume ocazionale, cu mai mult sau mai puțin spirit, la adresa și în contul guvernului aflător pe dric. Dăm următoarele două: *Szilágyi* vorbia cu *Mocsy*, deputat în partidul popular.

— »Tu să nu începi agitație, că atunci nu se face pace în veci, — 'i-a zis *Szilágyi*.

— »Eu doresc din inimă pacea, — a răspuns *Mocsy*, — și aș dori să fie și alții de *bună credință* ca și mine«.

— »Vezi, că vini cu *condiții imposibile*« — a replicat *Szilágyi*, în hotul celor din jurul seu, cari au înțeles bine alusia la — *Bánffy*. Alta. Cardinalul *Schlauch* a venit ieri la camera să întălească pe *Bánffy*. Prim-ministrul 'i-a eșit întru întîmpinare și 'i-a condus în sala ministrilor, unde erau întruniți toți ministrii în consiliu. Deputatul *Pap* a răspândit imediat știrea, că: »*a venit popa la înmormîntare*«. S'a ris mult de gluma aceasta și — s'a votat mai departe.

Apa Dunărei. Conform rapoartelor sosite la ministerul de agricultură, apa Dunărei dela Budapesta în jos crește, dela Budapesta în sus scade. Afunzimea apei a fost la 24 l. c.: Passau 254, Linz 0, Viena 8, Pojon 296, Budapesta 289 (creștere de 1 cm.), Panciova 145, Orșova 200 cm.

— Cine știe? Dar' dacă nu vine? Și de nou smuncindu-se o luă la fugă către poarta raiului.

Sfântul Petru îl opri în prag.

— Oprește-te, nesocotitul! De ce te atrage așa de mult ângerul acela? Și aici avem milioane de ângeri. Ai tu încredere în fericirea pămîntească?

El răspunde hotărît:

— Nu am!

— Nu ai? Vezi, atunci de ce alergi după ea, de ce nu vești se rămâni cu noi? Vei fi fericit cum nu vei fi în lume nici-o dată, vei uita durerile ce ai suferit în lume, și te vei ridica tot mai sus în plaiurile nemărginite ale cerului.

Vezi înțelege că viața omenească e un abur, ce se împrăstie, fericirea omenească o clipă ce trece, un vis ce dispare. Vezi înțelege că totul dispare în fața veciniceii, totul se confundă în chaosul ei etern. Viața ta e o clipă ce trece, suferințele tale, povești de copii, iubirea ta, basm...

Totul trece, de ce te apuci cu mâni tremurînde să oprești mersul vremii, care nu va asculta de tine, ci va trece înainte zdrobindu-te sub picioare... Rămâi cu noi, copil nepriceput!

Ear' el clătina desnădăjdut din cap. Înțelegea, că toate cele spuse erau prea adevărate, dar' în inima lui simțea un dor nemărginit de a se reîntoarce earăși pe pămînt.

Numărul 3 al »Foi Poporului«, apărut azi, e împodobit cu portretul dlui *Azent Severu*. Acest număr are aceeași bogăție de material, ca și numerii anteriori: evenimentele politice de peste săptămână, scrisori, articoli economici de seson, sfaturi, foiță literară, glume, etc.

»*Din trecutul nostru*«. Sub acest titlu se anunță, că se va continua cu expunerea *istoriei naționale* pentru popor, făcîndu-se totodată și o recapitulare a materiei tratată deja. Continuarea se face cu *istoria Moldovei*, dela *Stefan-cel-Mare* încoa.

În »*Școala română*« sînt articoli privitori la școală și învățatorime, scrisi de învățători vrednici, ca G. Cătană, Petru Conda etc., apoi »*Răvașul școlăii*« cu știri școlastice.

Cei-ce sînt în restanță cu abonamentul sau voiesc să aboneze de nou această foaie folositoare și plăcută, sînt rugați a se grăbi cu trimiterea prețului de abonament, de oare-ce eată ce *avis* se publică în numărul acesta:

Avisăm pe iubiții cetitorii, cari încă nu 'i-au învit abonamentul pe anul acesta, să binevoiască a-l trimite cât mai curînd, căci numărul acesta e cel din urmă ce-l putem trimite fără plată. Abonamentul este atât de mic, încît ori-cine poate cu ușurătate să-l trimită, ca să nu-i fie întreruptă trimiterea folii.

Totodată rugăm și pe aceia, cari voiesc a se abona de nou la »*Foia Poporului*«, să grăbească cu trimiterea prețului de abonament (2 fl. pe anul întreg, un fl. pe jumătate an).

Atelier de pile 'și-a deschis harnicul, măiestru dl *Nicolae Ișan* în Sibiu (strada Spinărea-cănelui nr. 23). Precum știm, în întreagă Transilvania sînt numai 6 măiestri pilari și din acestia Român e singur dl Ișan, care, deși de scurt timp cu atelier propriu — se bucură de numeroasă cliență. D-sa servește mărfuri solide, pregătite din cel mai bun material și cu prețuri moderate; efectuează *reascuțirea pilelor* și a *raspașelor tocite*. Dl Ișan dorește să angajeze ca învățăcel un băiat român din casă bună, fiind deplin sănătos și cu vîrsta de 13 ani. Condiția: 4 ani de învățătură, îmbrăcămînta și taxa pentru casa bolnavilor are s'o provadă părinții sau tutorii băiatului. Cu deslușiri mai deapropo servește »*Reuniunea sodalilor români din Sibiu*« (strada Urezului nr. 14).

Roadele stărei »ex-lex« le gustă mai îngrabă oficiile de dare din Ungaria. Afară de Jidani și de — *Jókai Mór* foarte puțin patrioți își mai permit luxul să plătească dare. Jidani plătesc darea tot numai din »geschäft«, pentru-ca să aibă 5%, profit pentru dareă plătită anticipativ pe anul întreg.

Ziarele ungurești spun, că în Budapesta funcționarii dela oficiile de dare se omoară cu uritul, căci neavînd dela cine încassa dare, n'au nici un lucru. Bani ce au fost adunați la oficiile de dare sînt pe isprăvite, căci dacă în Ungaria deocamdată a murit »*muszaj*«-ul, nime nu solvește dare. Le va veni însă cam greu cetățenilor, când starea *ex-lex* va trece și »*muszaj*«-ul solvirei darei va reinvia.

Căsamă în Becicherecul-mare. Reprezentanta orașului Becicherecul-mare, după-cum se scrie, a hotărît că va porni mișcare în scopol, ca toate batalioanele reg. de infanterie nr. 29 să-și aibă sediul în Becicherec. Orașul a promis, că va edifica pe spelele proprii o splendidă căsamă.

Cărcimă nu Pantheon. Ungurii din »capitală« în frunte cu grozava »*Nemzeti Szövetség*«, au conceput mărețul plan ca să edifice un Panthon maghiar pe dealul »*Gellért*«. Ministrul de interne a cerut dela oraș — ca dela proprietarul dealului *Gellért* — să-și dea părerea în privința aceasta. Oficiul inginerilor orașenești a hotărît, că mai po-

FOIȚA »TRIBUNEI«.

A doua scrisoare.

— Fără nume. —

Dormi iubit, dormi în pace.

Ce frumos dormiai când am isprăvit scrisoarea dîntău, un zîmbet fugarnic se juca pe buzele tale, când deodată 'ți-ai deschis ochii fără veste. De ce 'ți-ai deschis?

Nu știi tu, că lumea și viața nu-mai atunci sînt frumoase, când le vizezi, când îți închizi ochii și nu le mai vezi? Să-ți închizi ochii... să nu mai vezi lumea așa cum este... s'o vezi așa *cum ar fi să fie*... și zîmbotești fericit de amăgirea unei clipe trecătoare!

Închideți înc-o dată ochii, copil drăgălaș, am să-ți spun mai departe povestea ce-am început-o, numai să fii pe pace, să ascuți frumos și... să adormi earăși.

Când am văzut ângerii, că nu mai pot pune mîna pe ângerușul ce fugise pe pămînt, s'au hotărît să-l fure pe copil în cer, crezînd, că și ângerul va veni pe urma lui acasă.

Și noaptea târziu, când se stînsesă toate luminile de pe pămînt, o ceată de

ângeri se pogorî din cer și luîndu-l pe copil din așternut îl duseră cu ei.

Ear' ângerușul cel pribeag nu văzî nimic, căci obosit cum era de căte dureri văzî în lume, adormise la căpătăiul copilului.

Într'un târziu copilul deschise ochii isbit de o lumină ce-i lua vederile. Ângeri nenumărați săltau împrejurul ei o muzică divină îi suna în auz. Erau harfele heruvimilor și corurile ângelilor.

— Unde sînt? — întrebă el aiurit, neînțelegînd cum ajunsese aici.

— În cer! În cer! — îi răspundeau ângerii de toate părțile și ca un rîsunet depărtat s'auziau de mii și mii de ori cuvintele: în cer, în cer.

Dar' el nu înțelegea nici acum unde era și ce se făcuse cu el. Buimăcit își freca ochii, ca să se convingă de nu cumva visează. Ear' ângerii îl priviau zimbitori și prietenoși, și el simțea dulcea apropiere lor și falfăitul aripilor îi aducea aminte mîngăieri din viață.

— Da, ești în cer, — începî de nou unul. — Nu vei mai ave dureri, nici lacrimi. Vei fi fericit cu desăvîrșire, vei simți fericirea, pe care o cântă poezii lumii voastre și cărțile sfinte.

— Ești în cer, — îi zise earăși un altul. — Inima nu 'ți-se va mai strînge de durere, mîntea ta nu se va mai sbate în întunec. Vei trăi în lumină... în căldură, și moartea nu va pune capăt fericirii tale.

Astfel îi glăsuiau toți ângerii. În limba lor dulce și curgătoare ei știau să povestească toate minunile cerului, toată fericirea abia visată de mîntea omenească.

Ear' copilul sta gînditor, neînțelegînd nimic din toate căte se petreceau cu el.

Deodată își duce mîna la frunte, ca-și-cînd 'și-ar fi adus aminte de ceva. — Unde-i? unde-i? — întrebă el.

Și cu o rotire de ochi străbătu celele ângelilor, ce săltau în vîzduh.

— Unde-i? — întrebă el încă-o dată.

Ear' ângerii tăcură toți deodată și ca un dureros rîsunet s'auzi din depărtări infinite: Unde-i? unde-i?

— Unde-i ângerușul, ce a veghiat aseară la capul meu? Spuneți-mi unde e?

— E pe pămînt. A rămas dormind la căpătăiul tîu, dar' are să vină pe urma ta, când se va trezi.

El se cutremură.

— Nu, lăsați-mă să merg. Lăsați-mă! Ce va face el când se va trezi fără mine?

Și smîncîndu-se voi să se reîntoarce. — Să nu te duci, copil nepriceput, începură — ângerii. — Pămîntul nu e pentru voi, el are să vă nefericească. Rămâi cu noi, va veni și ângerul tîu aici.

El însă nu avea încredere, și clătina desnădăjdut din cap:

